

**ПІДТРИМКА ФІНАНСУВАННЯ
МАЛИХ ТА СЕРЕДНІХ
ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ
В РАМКАХ ПРОГРАМ
НІМЕЦЬКО-УКРАЇНСЬКОГО ФОНДУ**

20
РОКІВ В
УКРАЇНІ

СТИСЛО ПРО НІМЕЦЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ ФОНД

Хто такий НУФ

Німецько-Український фонд (НУФ) є фінансовою установою, який розпочав свою діяльність в 1996 році в рамках програми Федерального Уряду Німеччини «ТРАНСФОРМ» з підтримки процесу реформ в Україні.

Засновниками НУФ є:

- Німецький державний банк розвитку (KfW) з внеском 6,1 млн. євро.
- Національний банк України з внеском 5,1 млн. євро;
- Уряд України в особі Міністерства фінансів з внеском 5,1 млн. євро

Мета діяльності НУФ

Головною метою діяльності Німецько-Українського фонду є підтримка фінансування мікро, малих та середніх підприємств України (далі – МСП) шляхом надання їм через банки-партнери кредитів для здійснення інвестицій в основний та обіговий капітал.

Для фінансування інвестиційних проектів МСП через банки-партнери НУФ використовує як власний капітал, так і кредитні кошти, надані Україні Урядом Федеративної Республіки Німеччина в рамках програм розвитку та підтримки фінансування МСП. При реалізації цих програм НУФ виступає містком, який забезпечує фінансове співробітництво між урядами України та Німеччини.

Задля досягнення поставленої мети НУФ сприяє інституційній розбудові банківського сектору, спроможного забезпечити стійке фінансування інвестиційних проектів підприємств малого та середнього підприємництва. Виконання даного завдання забезпечується за рахунок залучення до процесу підтримки фінансування МСП українських банків, які поряд з фінансовими ресурсами отримують консультаційну підтримку в рамках програм НУФ та, відповідно, оволодівають прогресивними кредитними технологіями.

Передумови створення НУФ

За своєю суттю та передумовами створення НУФ можна порівняти з європейськими ERP-фондами, які були утворені в країнах Європи у післявоєнні роки в рамках Європейської програми відбудови (European Recovery Program – ERP), що фінансувалась за рахунок коштів “Плану Маршала”. За рахунок повторного використання коштів було досягнуто значне примноження ERP-фондів, які на поточний момент використовуються для підтримки фінансування пріоритетних напрямів урядів країн Європи (Австрії, Німеччини та інших). Управління коштами ERP-фондів в країнах Європи здійснюють згадані банки сприяння розвитку, які спрямовують кошти на підтримку фінансування МСП через комерційні банки з додержанням принципу “другого рівня”.

За аналогічною європейською схемою працює і НУФ, кошти якого використовуються на поворотній основі та спрямовуються на підтримку фінансування МСП через комерційні банки.

Таким чином, можна стверджувати, що на базі НУФ в Україні запроваджена європейська модель підтримки фінансування МСП, яка довела свою результативність.

Основні складові діяльності НУФ

Модель підтримки фінансування МСП в рамках програм НУФ базується на таких основних складових:

- **Принцип роботи НУФ**

Впровадження Програм НУФ відбувається за принципом “другого рівня”, відповідно до якого фінансово-кредитна підтримка МСП здійснюється не напряму, а через відібрані банки-партнери, які відповідають критеріям прийнятності НУФ. За рахунок використання цього принципу досягається: розподіл ризиків позичальників між банками-партнерами та НУФ, зменшення витрат НУФ по впровадженню програм за рахунок використання філіальної мережі банків-партнерів та унеможливлення корупційних проявів через розподіл центрів прийняття рішень щодо видачі кредиту (остаточне рішення приймають банки-партнери). За таким же принципом працюють і європейські банки сприяння розвитку, що є учасниками мережі NEFI.

Принцип другого рівня

- **Характер використання коштів НУФ**

Використання коштів НУФ здійснюється на поворотній основі - всі повернуті кошти за раніше наданими кредитами повторно спрямовуються виключно на проекти фінансової підтримки МСП.

- **Статус НУФ**

Відповідно до свого статусу НУФ є неприбутковою організацією, не має на меті одержання прибутку та не розподіляє його між своїми засновниками. Це в свою чергу сприяє нагромадженню коштів НУФ для подальшої підтримки фінансування МСП.

- **Забезпечення прозорості діяльності НУФ**

Прозорість діяльності НУФ забезпечується відкритими критеріями прийнятності для участі у його програмах, розміщених для ознайомлення МСП та потенційних банків-партнерів на інтернет-сторінці НУФ. Крім цього, діяльність НУФ перевіряється в рамках щорічного аудиту, право на проведення якого надається провідним міжнародним аудиторським компаніям.

Управління НУФ

Колегіальним органом управління Німецько-українського фонду є Рада НУФ. Головою Ради НУФ є заступник Голова Національного банку України, членами Ради НУФ – представник KfW та заміністр фінансів України. Виконавчим директором НУФ є представник Національного банку України.

БАНКИ-ПАРТНЕРИ НІМЕЦЬКО-УКРАЇНСЬКОГО ФОНДУ

На сьогодні до кола банків-партнерів НУФ входять такі українські банки: ПАТ "ПРОКРЕДИТ БАНК", АБ "УКРГАЗБАНК", ПАТ "МЕГАБАНК", АТ "ОЩАДБАНК", ПАТ "КРЕДИТВЕСТ БАНК", ПАТ "КРЕДОБАНК". Проте, слід зазначити, що вказаний перелік банків-партнерів НУФ не є остаточним. Німецько-Український фонд на регулярній основі розглядає заявки українських банків на участь в програмах НУФ та набуття статусу банка-партнера НУФ.

Набути статус банка-партнера може будь-який український банк, який має надійний фінансовий стан, визначає напрям співпраці з МСП одним з пріоритетних у своїй діяльності та уклав угоду про партнерство з НУФ.

ПРОГРАМА МІКРОКРЕДИТУВАННЯ

Програма спрямована на підтримку фінансування мікро, малих та середніх підприємств (ММСП), а також фізичних осіб-підприємців (ФОП)

ПОЗИЧАЛЬНИКИ

- Фізичні особи-підприємці (ФОП)
- Мікропідприємства (не більш ніж 20 постійних працівників)
- Мали підприємства (не більш ніж 250 постійних працівників)
- Середні підприємства (не більш ніж 500 постійних працівників)

ПРИЗНАЧЕННЯ КРЕДИТУ

Фінансування виробництва, сфери послуг, сільського господарства, торгівлі (тільки для ФОП та мікропідприємств)

ВАЛЮТА

євро

гривня

МАКСИМАЛЬНИЙ РОЗМІР КРЕДИТУ

€25 000 для ФОП
та мікропідприємств
€100 000
для малих підприємств
€250 000
для середніх підприємств

ВІДСОТКОВА СТАВКА

Ринкова, не обмежена, визначається банками-партнерами

МАКСИМАЛЬНИЙ ТЕРМІН КРЕДИТУ

3 роки для фінансування обігового капіталу
5 років для фінансування інвестицій в основні засоби

ПРОГРАМА З РЕФІНАНСУВАННЯ ЗАХОДІВ ПІДТРИМКИ СИСТЕМИ КРЕДИТУВАННЯ У СІЛЬСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ

Програма розрахована на розширення кредитування ММСП у сільській місцевості, тобто населених пунктах, чисельність населення яких не перевищує 100 тис. мешканців

ПОЗИЧАЛЬНИКИ

ФОП та приватні малі і середні підприємства, які мають не більше ніж 250 постійних працівників та обсяг валового доходу від реалізації продукції (робіт, послуг) не більше ніж еквівалент 5 млн євро (за середньорічним курсом Національного банку України)

ПРИЗНАЧЕННЯ КРЕДИТУ

Фінансування виробництва, сфери послуг, сільського господарства, торгівлі (тільки для ФОП та мікропідприємств)

ВАЛЮТА

євро

гривня

МАКСИМАЛЬНИЙ РОЗМІР КРЕДИТУ

€250 000
або еквівалент
у гривні

ВІДСОТКОВА СТАВКА

Ринкова, не обмежена, визначається банками-партнерами

МАКСИМАЛЬНИЙ ТЕРМІН КРЕДИТУ

3 роки для фінансування обігового капіталу
5 років для фінансування інвестицій в основні засоби

ПРОГРАМА З КРЕДИТУВАННЯ ММСП УКРАЇНИ ЗА ПРІОРИТЕТНИМИ ГАЛУЗЕВИМИ НАПРЯМАМИ

Ця програма пропонує пільгові умови кредитування підприємств, які працюють в окремих галузях, що розглядаються НУФ як пріоритетні та стратегічно важливі

ПОЗИЧАЛЬНИКИ

ФОП та приватні малі і середні підприємства, які мають не більше ніж 250 постійних працівників та обсяг валового доходу від реалізації продукції (робіт, послуг) не більше ніж еквівалент 5 млн євро (за середньорічним курсом Національного банку України)

ПРИЗНАЧЕННЯ КРЕДИТУ

Сільське господарство, харчова промисловість, розвиток малих готелів, зелений туризм, ресторани та заклади громадського харчування, легка промисловість, проекти, пов'язані з тивністю та енергозбереженням, імпортозаміщенням, підвищення продуктивності праці та створення робочих місць в слаборозвинених/депресивних

ВАЛЮТА

гривня

МАКСИМАЛЬНИЙ РОЗМІР КРЕДИТУ

€100 000
еквівалент у гривні
(ФОП та ММСП)

ВІДСОТКОВА СТАВКА

В гривні:

Для інвестиційних кредитів:

не більше рівня облікової ставки НБУ + 5% річних

Для кредитів на оборотні кошти:

не більше рівня облікової ставки НБУ + 6% річних

Комісія за надання кредиту – не більше 1,5% від суми кредиту

МАКСИМАЛЬНИЙ ТЕРМІН КРЕДИТУ

3 роки для фінансування обігового капіталу

5 років для фінансування інвестицій в основні засоби

ПРОГРАМА З ПІДТРИМКИ ФІНАНСУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ МАЛИХ ТА СЕРЕДНІХ ПІДПРИЄМСТВ ЗА ПРІОРИТЕТНИМИ НАПРЯМАМИ

Програма з підтримки фінансування інвестиційних проектів малих та середніх підприємств (МСП) за пріоритетними напрямками фінансується за кошти позики Уряду Німеччини, наданої Німецько-Українському фонду через Німецький банк розвитку KfW в розмірі 10 млн. євро, та завдяки ініціативі Європейського Союзу EU4Business, спрямованої на компенсацію валютних збитків за кредитами МСП в розмірі 5 млн. євро.

ПОЗИЧАЛЬНИКИ

- Фізичні особи-підприємці (ФОП)
- Малі підприємства (не більш ніж 50 постійних працівників)
- Середні підприємства (не більш ніж 250 постійних працівників)

ПРИЗНАЧЕННЯ КРЕДИТУ

Фінансування МСП, що здійснюють свою діяльність в сільському господарстві, переробній промисловості, готельному та ресторанному бізнесі, реалізують проекти в сфері

ВАЛЮТА

гривня

МАКСИМАЛЬНИЙ РОЗМІР КРЕДИТУ

€250 000
гривневий
еквівалент

ВІДСОТКОВА СТАВКА

Максимальна номінальна процентна ставка
UIRD x 1,1

Комісія за надання кредиту
для інвестиційних кредитів - 0,5% від суми кредиту
на поповнення обігових коштів - 1,0% від суми кредиту

МАКСИМАЛЬНИЙ ТЕРМІН КРЕДИТУ

2 роки для фінансування обігового капіталу

6 років для фінансування інвестицій в основні засоби

ПРОЦЕДУРА УЧАСТІ МСП В ПРОГРАМАХ НУФ

З огляду на принцип роботи НУФ, процедура участі представників малого та середнього підприємництва в програмах НУФ складається з послідовності таких кроків:

1

Ознайомлення МСП з можливостями підтримки фінансування їх інвестиційних проектів в рамках програм НУФ.

Для поширення інформації про програми фінансової підтримки МСП Німецько-Український фонд використовує такі інформаційні канали:

- інтернет-сайт НУФ (<http://www.guf.gov.ua>), на якому знаходиться найбільш повна інформація про умови та критерії прийнятності для участі у програмах НУФ;
- інтернет-сайти банків-партнерів.

2

Звернення підприємства до найближчого відділення банку-партнера з метою ознайомлення з порядком подачі заявки на отримання кредиту в рамках програми НУФ.

3

Підготовка та подача до банку-партнера заявки на отримання кредиту, за формою та змістом, визначеною банком-партнером.

Форма заявки на отримання кредиту, а також перелік супровідної документації (бізнес-план, техніко-економічно обґрунтування, кредитна оцінка тощо) в рамках програм НУФ визначається кожним банком-партнером окремо і залежить від розміру та цілі кредиту (інвестиційний кредит або кредит на поточні цілі).

4

Розгляд банком-партнером поданої підприємством заявки на предмет відповідності критеріям прийнятності НУФ.

5

Погодження Німецько-Українським фондом кредитної справи позичальника.

6

Видача кредитних коштів банкам-партнерам для фінансування видатків в рамках інвестиційних проектів МСП.

